

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	
Pe un an	100 Lei
Pe jumătate de an	50 "
Pe un pătrar de an	25 "
Un număr	2 Lei.
Pentru străinătate pe un an	150 Lei.

Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrației „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.

Prețul inserțiunilor:
Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 90 Lei, până la 200 de cuvinte 120 Lei, de aci în sus 150 Lei

PARTEA OFICIALĂ.

Nr. 1875 E 1925

Nr. 78 B. 1926.

STATUTELE

fondului preoțesc de ajutorare și de pensune al eparhiei ort. rom. a Caransebeșului.

**Prea On. Domni Protopresbiteri,
On. Preoțime parohială,**

Dispoziții generale.

Biroul Sfântului Sinod al Sf. Biserici autocefale ort. române, cu data de 9 Ianuarie a. c. Nr. 25, ne comunică următoarele:

Art. 1. Fondul preoțesc de ajutorare și de pensuni servește pentru ajutorarea văduvelor și a orfanilor de preoți, precum și pentru pensionarea preoților din eparhia ort. rom. a Caransebeșului.

Art. 2. Fondul poartă numirea: „Fondul preoțesc de ajutorare și de pensuni al eparhiei ort. rom. a Caransebeșului”.

Art. 3. Acest fond este proprietatea exclusivă și inalienabilă a eparhiei ort. rom. a Caransebeșului.

Art. 4. Membrii fondului sunt preoții (parohii, administratorii parohiali, capelanii și diaconii), cari sunt și vor fi în funcțiuni bisericești în dieceza ort. rom. a Caransebeșului.

Participarea la acest fond este obligatorie pentru toți preoții din dieceza, fiind ei datori să achite regulat taxele.

Art. 5. Fondul se administrează de Consistoriul eparhial din Caransebeș, separat de celelalte fonduri, după normele pentru administrarea averilor eparhiale și în conformitate cu dispozițiile acestor statute.

„Și până când Sfântul Sinod va avea ocazie a stabili definitiv formula de pomenire a membrilor familiei regale la sl. slujbe — în conformitate cu noile legi votate de „Adunarea Națională” —, aflăm necesar a dispune, în înțelegere cu factorii țării, ca pomenirea să se facă astfel: de ex. la „Ectenia mare” „Pentru Preainălțatul și de Christos iubitorul Regele nostru Ferdinand I și soția sa Regina noastră Maria, — pentru Alteța Sa Principele Mihaiu, moștenitorul tronului și Principesa mamă Elena, pentru Principele Nicolae și Principesa Ileana. . . . . Domnului să ne rugăm”.

Ceea ce se comunică Prea On. Domni Protopresbiteri și On. Preoțimi parohiale, în legătură cu ordinul nostru telegrafic ddo 5 Ianuarie a. c. Nr. 34 B ex. 1926, spre conformare.

Caransebeș, din ședința consistorială ținută în 12 Februarie 1926.

Mijloacele.

Art. 6. Fondul:

A) are la bază „Fondul diecezei gr. ort. române a Caransebeșului pentru ajutorarea văduvelor rămase după preoții răposați din dieceza gr. or. română a Caransebeșului”.

B) se alimentează:

1. din taxele fundamentale;
2. din taxele anuale;
3. din taxele de avansare;
4. din taxele examenelor de calificare preoțească;
5. din taxele consistoriale de întărire, respective strămutare.
6. din venitele intercalare ale parohiilor vacante;

Filaret Musta

Arhiereu, Vicar episcopesc.

• Episcopia Ortodoxă Română •

7. din venitul tasului, ce se poartă în bisericile din eparhie;

8. din taxele candidaților la preoție, cari nu sunt căsătoriți cu fete de preot;

9. din aranzile sesiunilor dela parohiile reduse până la altă dispoziție;

10. din dobânzile disponibile după capitalul fondului;

11. din taxele pentru certificate și duplicate;

12. din amenzile judecate de autoritățile bisericești în cale disciplinară în favorul acestui fond;

13. din ajutor dela stat;

14. din oferte benevole, donațiuni și legate;

15. din alte venituri destinate fondului de Consistorul diecezan.

Taxele fundamentale și anuale.

Art. 7. Taxele fundamentale se solvesc odată pentru totdeauna și se statoresc în sumă egală cu o pătrime din salariul de bază în primele două luni a celor întrați în serviciu.

La gradații și avansări se reține sporul întreg de pe o lună, în luna în care s'a acordat gradația sau s'a făcut avansarea.

Art. 8. Taxele anuale se statoresc în 10 (zece)% din salariul de bază și gradații.

Art. 9. Atât taxa fundamentală cât și taxa anuală se reține de către casieria, care face plata salariului.

Taxele de avansare.

Art. 10. Taxele de avansare se solvesc, respective se rețin la casierie odată pentru fiecare urcare de salariu (salariu și gradații) și sunt egale cu sporul de salariu ce cade pe o lună.

Parohiile vacante.

Art. 11. Jumătate din venitul curat după sesiunile parohiilor vacante compete acestui fond sub întreaga durată a vacanței.

Acolo însă, unde după preotul răposat a rămas văduvă sau orfani minori sau văduvă și orfani minori, un an socotit dela moarte primește acest venit văduva și orfanii răposatului preot.

La caz, că preotul, care administrează parohia vacantă, locuiește în aceeași comună și mai are și venit tele parohiei sale proprii, întreg venitul curat al sesiunii parohiale vacante are să între la acest fond.

Tasul.

Art. 12. În fiecare biserică din dieceză se poartă anume pentru acest fond un tas (disc) odată pe an și anume la Rusalii.

Venitul acestui tas se încasează prin oficiile protopresbiterale și se administrează la Consistor cel mult până la 1 Iulie a fiecărui an.

Taxele pentru certificate și duplicate.

Art. 13. Fiecare candidat de preot va achita drept taxă de certificat pentru examenul de calificare preoțească în favorul acestui fond o taxă de 50 Lei.

Pentru estradare de duplicate de pe orice diplomă sau certificat se plătește, tot în favorul acestui fond, o taxă de 25 Lei.

Drept la pensie.

Art. 14. Fiecare membru al acestui fond are drept la pensie după un serviciu neîntrerupt de (zece) 10 ani, în caz de absolută incapacitate fizică sau spirituală, în urma căreia a devenit cu totul neapt pentru a mai servi.

Timpu de serviciu se socotește din ziua introducerii în post până la ziua când a urmat pensionarea.

La pensionare se vor considera numai acei ani de serviciu neîntrerupt, după cari s'au plătit taxele în baza acestor statute.

Art. 15. Membrii fondului li-se socotesc ca ani de serviciu și acei ani, cari i-au petrecut ca învățători confesionali sau profesori confesionali sau în altă funcțiune bisericească și școlară în eparhie, întru cât nu primesc după acei ani de serviciu pensie separată și dacă plătesc taxele prescrise plus 6% interese.

Asemenea se vor socoti și anii serviți în armată ca preoți mobilizați, dacă își achită toate taxele pe acest timp cu interese de 6%.

Favorurile acordate de acest articol se dau în urma unei cereri înaintate în restimp de un an dela intrarea în serviciul bisericii, iară pentru cei ce au intrat în serviciu după 1 Aprilie 1921 în răstimp de un an, socotit dela aplicarea acestor statute.

Preoții, cari primesc o pensie de învățător, vor beneficia dela acest fond de pensie numai dela data intrării în serviciu de preot.

Pensiunea.

Art. 16. Membrii fondului, în caz de absolută incapacitate fizică sau spirituală, au drept după un serviciu neîntrerupt de patruzeci (40) de ani la o pensie egală cu salariul de bază și gradațiile ce le primeau în ultima lună a funcționării lor.

Art. 17. După serviciu de zece (10) ani pensia se statoreste la patruzeci (40)% dela salariul de bază și gradațiile, ce le-a avut preotul în ultima lună a anului al zecelea și după cari s'au plătit taxele conform statutelor prezente.

Dela zece (10) ani în sus se mai adaugă după fiecare an de serviciu câte două (2)%.

Pensiunea se socotește după salariul de bază și după gradații fără alte sporuri și nici la un caz nu va fi mai mare, decât salariul și gradațiile primite în ultima lună a funcționării.

Art. 18. Văduva are drept la jumătate din pensie ce a avut-o bărbatul ei, sau din pensie la care ar fi avut drept același în ziua morții sale.

Văduva are drept la pensie până la moarte sau până la remăritare.

Art. 19. Copii legitimi, — a căror mamă trăește, — ai unui membru al fondului, răposat după un serviciu de cel puțin zece (10) ani, au dreptul la ajutor până devin majori, care ajutor se sistează însă și mai înainte, dacă minorii se căsătoresc sau devin de sine stătători, câștigându-și singuri existența.

Ajutorul de copii se fixează pentru un copil (două-

zeci) 20% din pensiunea cuvenită tatălui, pentru doi copii (treizecicinci) 35%, pentru trei sau mai mulți copii (cincizeci) 50 din acea pensiune.

Suma ajutoarelor tuturor copiilor nu poate trece suma pensiunii la care are dreptul văduva. În cazul, că sunt mai mulți ca 4 copii îndreptățiți la ajutor, dacă sunt lipsiți, Consistorul diecezan le poate acorda din caz în caz un ajutor extraordinar, care însă nu poate fi mai mare, ca cel al copiilor îndreptățiți.

Dacă orfanul studiază și dovedește spor în studii, i-se menține ajutorul și peste etatea de 21, ani până la terminarea studiilor.

Orfanii de tată și mamă primesc ajutorul dublu.

Orfanilor cu defecte grave corporale, sau mentale, cari nu-și pot câștiga singuri existența și sunt avizați la ajutor li-se poate acorda ajutorul și după ce au devenit majori, dacă vor dovedi aceasta din 5 în 5 ani prin certificat medical și dela Oficiul parohial respectiv.

Dispoziții excepționale.

Art. 20. Dacă un preot a servit cinci (5) ani și moare înainte de a fi împlinit zece (10) ani, văduvei și copiilor li-se dă dreptul de a rescumpăra anii până la 10 ani și vor primi pensiunea statutară fixată pentru 10 ani de serviciu.

Dacă văduva și copiii nu rescumpără anii până la zece, vor primi, văduva și copiii împreună, o escontentare definitivă egală cu salariul de bază și gradațiile pe ultimul an servit.

Art. 21. Dacă un preot moare fără de a fi împlinit cinci (5) ani de serviciu, văduva acestuia, împreună cu copiii, primesc o escontentare definitivă egală cu taxele vărsate la fond fără dobândă.

Art. 22. Orfanii preoților amintiți în art. 20 și 21, întru cât sunt avizați la ajutor, pot primi până la majoratul lor un ajutor anual extraordinar, care se va fixa de către Consistorul eparhial la sfârșitul fiecărui an.

Art. 23. Dacă un preot iese din serviciu, pierde dreptul la pensiune, rămânând sumele solvite în favorul fondului.

Art. 24. Dacă în decursul timpului s'ar observa, că pensiunile și ajutoarele întrec 80% din venitul anual al fondului, Sinodul eparhial trebuie să facă o reducere proporțională asupra tuturor pensiunilor și ajutoarelor.

Acordarea pensiunii.

Art. 25. Pensionarea, respective ajutorarea se decide și pensiunea sau ajutorul se acordă și stărește de către Consistorul eparhial în ședința Senatului bisericesc, la cererea preotului sau din oficiu, în ambele cazuri dacă a devenit absolut incapabil pentru serviciu.

La lichidarea pensiunii se iau numai luni întregi, fracțiunile cad în favorul fondului.

Pierderea dreptului de pensiune și ajutoare.

Art. 26. Membrul fondului pierde dreptul de pensiune atât pentru sine cât și pentru văduva și orfanii săi;

a) dacă de bună voie iese din tagma preotească sau de bună voie abluce de Oficiul său;

b) dacă își părăsește oficiul și la provocarea Con-

sistorului eparhial nu-l reocupă în termenul fixat de Consistor;

c) dacă prin sentință disciplinară, ridicată la valoare de drept, e distituit din oficiu și judecat la pierderea drepturilor la pensiune;

d) dacă iese din sinul bisericii ortodoxe;

e) dacă are purtare imorală și scandaloasă;

f) dacă desconsideră și deonestează doctrinele și instituțiunile bisericești;

g) dacă e pedepsit pentru crime sau delict de onestitate;

h) dacă pierde calitatea de cetățean român;

i) dacă după trecerea în pensiune se angajează la ocupațiune incompatibilă cu statul preotesc. Compatibilitatea sau incompatibilitatea o stărește Consistorul diecezan.

Art. 27. Văduva membrului fondului își pierde dreptul de pensiune pentru sine și de ajutor pentru copii;

a) dacă din vina ei n'a trăit cu soțul până la moartea acestuia;

b) dacă duce vieată imorală și scandaloasă;

c) dacă se recăsătorește;

d) dacă iese din sinul bisericii ortodoxe;

e) dacă e pedepsită pentru crime sau delict de onestitate;

f) dacă pierde calitatea de cetățean român;

Văduva recăsătorită, după moartea soțului al doilea, își recâștigă drepturile avute.

Art. 28. Orfanii membrului fondului pierd dreptul la ajutor:

a) dacă frecventând vre-o școală nu cercetează catihizația ortodoxă;

b) dacă au ajuns majori;

c) dacă și nu sunt majori, dar au intrat în vre-un serviciu devenind de sine stătător, le este asigurată existența;

d) dacă duc o vieată imorală și scandaloasă;

e) dacă iese din sinul bisericii ortodoxe;

f) dacă se căsătoresc înainte de a fi majori;

g) dacă sunt pedepsiți pentru crime sau delict de onestitate;

h) dacă pierde calitatea de cetățeni români.

Dispoziții transitorii.

Art. 29. Statutele prezente intră în vigoare în mod provizor la 1 Aprilie 1921, având Consistorul diecezan a prezenta în proxima sesiune sinodală calcul matematic despre posibilitatea aplicării dispozițiunilor cuprinse în aceste statute.

Drepturile și datorințele fixate aici privesc pe toți preoții din eparhie aflați la această dată în serviciu și pe cei întrați ulterior în serviciu.

Art. 30. Dacă ulterior se constată o eroare de fapt cu privire la timpul servit, la persoană, vârstă sau retribuțiune, la rețineri sau la calculul pensiunii sau ajutoarelor, atât cel îndreptătit cât și Consistorul eparhial poate cere rectificarea.

Art. 31. Văduvele și orfanii cari beneficiază de ajutoare din „Fondul diecezei gr. ort. rom. a Caransebeșului pentru ajutorarea văduvelor și orfanilor rămase

după preoții răposați din dieceza gr. ort. rom. a Caransebeșului" vor primi și mai departe din fond ajutorul după statutele vechi, precum și adausele revocabile votate de Sinodul eparhial.

Art. 32. Membrii fondului vechiu de ajutorare, cari sunt în restanță cu taxele, le vor achita în curs de doi ani împreună cu interesele de 6%, căci altfel văduvele și orfanii lor n'au nici un drept pe baza statutelor vechi și se socotesc ca și când ar fi intrat în serviciu numai cu data de 1 Aprilie 1921, de când li s'a reținut taxa de 10% la acest fond.

Art. 33. Văduvele și orfanii membrilor vechiului fond, cari sunt în regulă cu taxele după acel fond și cei ce plătesc restanțele împreună cu interesele până în 2 ani, primesc un ajutor, respective pensiuine combinată și anume: pentru timpul până la 1 Aprilie 1921 primesc ajutorul ce li-se cuvine după statutele vechi plus adausele revocabile votate de Sinodul eparhial, iar pe timpul servit după 1 Aprilie 1921 procentele după anii serviți de atunci încoaci și stabilite în statutele de față.

Art. 34 Statutele prezente, după punerea lor în aplicare definitivă, se pot modifica numai prin Sinodul eparhial și numai prin un concluduz luat cu o majoritate de două terțialități a voturilor celor prezenți.

Propunerile de modificare pot veni numai prin sau dela Consistorul diecezan.

Art. 35 Aceste statute au putere retroactivă până la 1 Aprilie 1921 și se pun în practică cu data de 1 Maiu 1925, deocamdată provizor.

Art. 36. Cu aplicarea acestor statute se încredințează Consistorul diecezan, care va face o instrucțiune nouă, pe care o va pune în aplicare în mod provizoriu, iară la proxima sesiune sinodală o va prezenta spre aprobare.

Caransebeș, din ședința consistorială ținută în 24 Aprilie 1925.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu.

Nr. 2562 E/1925.

Sinodul eparhial, cu concluduzul său Nr. prot. 16 ex 1925, a aprobat aceste statute în ședința ținută în 27 Aprilie 1925, invitând Consistorul diecezan, ca pentru punerea în practică a acestor statute să elaboreze o instrucțiune nouă, pe care va avea să o prezinte spre aprobare în proxima sesiune sinodală.

Caransebeș, în 15 Februarie 1926.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu.

† Protopresbiterul Spiridon Șandru.

S'a stins protopresbiterul Spiridon Șandru! Adânc îndurerăți ne plecăm capetele smerite înaintea înțelepciunii Celui Prea Înalt și ne întrebăm: Este posibil? Văzându-l mai săptămânile trecute, cine ar fi crezut, că umbra morții flutără de-asupra lui; și cine ar fi crezut, că așa de curând nu va mai fi între cei vii?

Și totuși este posibil și adevărat, căci părintele Spiridon, cum îi ziceam noi, s'a mutat la cele vecinice. Și a adormit lin, cum blândă i-a fost inima.

Părintele Spiridon a trecut la cele vecinice și acum se odihnește „unde nu este durere, nici scârbă, nici suspinare...“.

Acum s'a odihnit și a aflat ușurare multă, căci își doarme somnul de veci alături de soția sa, cu care a trăit o prea fericită căsnicie aproape jumătate de veac și pe care o pierduse înainte cu 8 luni de zile.

Toți, cari l-au cunoscut, l-au stimat și l-au iubit și cu toții regretă pierderea acestui devotat fiu al bisericii.

A fost un tăcut, dar zelos lucrător în viea Domnului, care timp de 47 ani a servit cu credință la altarul bisericii noastre strămoșești. A fost un preot evlavios și cucernic, care și-a pus toată dragostea pentru chemarea sa. Prin vieața sa neprihănită și iubirea sa pentru cele sfinte și-a asigurat stîmna și venerațiunea tuturor adevăraților creștini. Iar cu firea-i blândă și inima-i aleasă pe mulți i-a întărit pe calea virtuții creștinești.

Nu mai puțin s'a distins și ca funcționar în administrația centrală a Consistorului diecezan. Timp de 31 ani, cât a stat în fruntea Cassei diecezane, conștiința datoriei nu l-a părăsit. A muncit cinstit și desinteresat, căci nici când n'a umblat după câștig și măriri.

Noi, cari am avut fericirea să-l cunoaștem mai de aproape și să muncim alături de dânsul, numai noi cunoaștem golul ce s'a făcut.

Protopresbiterul Spiridon Șandru s'a stins! El a murit, dar amintirea lui va trăi și mai departe în inimile noastre. Ne-a lăsat un nume cinstit, căci ce alt bun putea avea pe acest pământ, decât un asemenea nume. Și ne-a arătat adevărată cale, pe care trebuie să umblăm și să muncim, dacă voim să fim de folos neamului și bisericii.

Odihnească în pace!

Pr. S.

Impărăția lui Dumnezeu.

De: Preotul Romulus Novacoviciu.
(Continuare)

Acum să ne transpunem într'un domeniu cunoscut acestor învățați și să săvârșim două experimente.

Anul trecut, voind să arăt elevilor școlăii noastre, cum se îndeplinește germinația, am făcut un experiment din științele naturale.

Îndeplinind conștiincios toate condițiile necesare încolțirii, am așezat într'un vas cu țărîțe de lemn umezite trei boabe de mazăre, dintre cele mai frumoase, ținându-le mereu la căldură, aer și lumină.

Dintre aceste trei boabe numai una a încolțit, dezvoltându-și succesiv toate părțile principale, pe când la celelalte două nici nu începuse măcar germinația, deși se aflau între aceleași condițiuni.

Acum să mai amintim și un experiment din științele fizico-chimice.

Voind să obținem electrolizarea, adică descompunerea apei în elementele sale, în părțile sale constitutive, avem nevoie de un aparat, cunoscut sub numele de voltmetru, prin partea inferioară a căruia trec două fire de platină, care formează electrozii aparatului.

Facem legătura convenită a electrozilor cu polii bateriei electrice, după ce mai înainte am turnat în voltmetru apă acidulată sulfuric (vitriol) și după ce asupra electrozilor am așezat, cu gura în jos, două eprubete, pline cu apă acidulată.

Vom observa, că apa se descompune în două părți de hidrogen, care se dezvoltă în formă de gaz în eprubete dela electrodul negativ și într'o parte oxigen dezvoltat iarăși în formă de gaz în eprubeta dela electrodul pozitiv.

Dacă însă nu am îndeplinit toate aceste condiții, — b. o. nu acidulăm apa —, curentul electric nu trece prin apă, iar electrolizarea nu are loc.

La fel și rugăciunea, ca să-și aibă efectele dorite, trebuie făcută cu observarea riguroasă a unor anumite condițiuni.

Dar se prea poate, că cu toate că îndeplinim la aparență toate condițiile indispensabile, efectul rugăciunii totuși să nu se producă imediat, sau poate chiar deloc, ca și la experimentul cu germinația. În cazul acesta însă creștinul smerit și cu credința adevărată are convingerea neștrămutată, că'n ultima analiză Dumnezeu toate le va îndrepta spre binele său. „*Că nu sunt sfaturile mele ca sfaturile voastre, nici căile mele, ca căile voastre, zice Domnul.*

Ci cât este cerul departe de pământ, așa sunt departe căile mele de căile voastre și cugetele mele de cugetele voastre.

Că precum se pogoară ploaia sau zăpada din cer și nu se întoarce până când adapă pământul, și-l face de răsare și rodește și dă sămânță sămănătorului și pâine de mâncare, așa va fi cuvântul meu, care va ieși din gura mea, nu se va întoarce către mine deșert, până când va plini

toate câte am voit, și voi spori căile tale și poruncile mele. (Isaia, 55, 8—12.).

Materialiștii și panteiștii însă nu îndeplinesc aproape nici o condiție, pentru ca rugăciunea lor să poată avea eficacitatea dorită. Chiar concepția lor cosmologică le este piedica cea mai mare, care li-se pune în calea rugăciunii: ei nu pot crede într'un Dumnezeu personal, extramundan, într'un spirit universal, care prin putere fără de margini aduce la ființă: atomi, planete, sisteme solare, poate prin urmare să facă minuni, să ne asculte și să ne îndeplinească, când află de bine, rugăciunile.

Credința, nădejdea și dragostea, aceste trei virtuți teologice, trebuie să învieze sufletul credinciosului cel puțin în aceste momente de convorbire a sufletului său cu Dumnezeu. Trebuie apoi să te apropii în rugăciunea ta ca un adevărat fiu de tatăl său: cu smerenie, cu evlavie, sfințenie, având deplina încredințare, că El te poate asculta și-ți poate îndeplini cugetele curate. Ori de aceste condiții unii învățați și filosofi nici nu vor să audă!

Atunci li-ar mai rămânea numai o concluzie: să nu se pronunțe împotriva eficacității rugăciunii, deoarece nu îndeplinesc nici măcar cele mai elementare condiții, necesare pentru reușita acestei experimentări interne.

Am aflat de bine a atinge în trecut aceste experimente, luate la întâmplare, din domeniul științelor naturale și fizico-chimice, pentru ca să spulberăm din capul locului învinuirea, ce ni s'ar putea aduce, că nu am da atenția convenită minunatelor cuvinte ale științelor moderne.

Aceste dovezi, la nevoie, le-am putea spori cu multe altele, chiar și cu argumente raționale, dar ne propunem să convingem numai pe cei capabili de convingere, pe oamenii de bunăcredință, în cari mai licărește încă o flăcără, fie ea oricât de slabă, de simț religios. Căci noi susținem convingerea, exprimată de un Petrow în „*Evanghelia ca bază a vieții*“, că pe omul necredincios nu-l poți convinge nici cu cele mai zdrobitoare argumente științifice sau raționale, deoarece sufletul lui, în lipsa acestui simț, nu poate prinde măreția și evidența acestor dovezi, precum orbul nu-și poate da seama de frumusețea măreață a universului și precum surdul nu poate gusta farmecul neîntrecut al muzicii unui Mozart.

(Urmeză.)

ȘTIRI

Decorație. P. O. D. protopresbiter Ioan Pepa al Mehădiei a fost decorat de cătră M. Sa Regele cu „Coroana României“ în gradul de comandor.

Sincere felicitări!

† **Văd. Elena Pop născ. Oprea**, mama preotului și profesorului Filip Pop dela Institutul nostru teologic și liceul „Traian Doda“ din loc, a trecut la cele vecinice în ziua de 1 Martie a.c., în etate de 63 ani. Înmormântarea a avut loc Marți, în 2 Martie a. c.

Induratei familii transmitem pe această cale adânc simțitele noastre condoleanțe!

Sovietele și biserica. Guvernul sovietelor își urmează opera desființării bisericii din Rusia. De frica mișcărilor religioase, care pe lângă toate prigonirile păgânești, iau proporții din ce în ce mai mari, și pentru a împiedeca întrunirea sinodului în vederea alegerii unui nou patriarh în persoana arhierelui Petru Crustinski, guvernul sovietelor a arestat aproape 500 de preoți împreună cu numitul arhiereu. Preoții au fost aruncați în închisoare sub învinuirea de a fi complotat împotriva stăpânirii bolșevice.

Cercetarea veniturilor deputaților francezi.

Camera franceză a votat un amendament propus de deputatul Balanant, prin care se propune, ca să se publice în jurnalul oficial toate veniturile tuturor deputaților, numărul de automobile pe care le posedă fiecare din ei și valoarea acestor automobile. Amendamentul mai cere stabilirea diferenței dintre averea deputaților, începând dela 1914—18 și până astăzi, în scop de a se dovedi dacă ei sunt îmbogățiți de război și dacă au făcut declarații false cu privire la veniturile lor.

Acest amendament a produs mare vâlvă printre parlamentari, dintre cari unii au protestat cu vehemență. Ce mai vâlvă ar produce la noi un astfel de amendament?!

„Cercul basarabenilor“. La Paris s'a constituit „Cercul basarabenilor“, compus din cetățeni leali și fideli României. Acest cerc are menirea să contrabalanseze acțiunea „Uniunii basarabenilor emigranți“, care nu face altceva decât să inducă în eroare opinia publică europeană asupra stărei de lucruri din Basarabia.

Cercul mai are ca scop să combată toate minciunile sovietice și să lupte pentru întărirea unirei Basarabiei cu România.

Această asociațiune s'a constituit grație inițiativei cunoscutului scriitor basarabean Leon Donici, care a fost ales președinte al cercului.

Justificarea mijloacelor de trai. Secretarul sindicatelor fasciste a cerut guvernului italian să prezinte parlamentului o lege, prin care orice bărbat valid și major să fie obligat să-și justifice mijloacele de trai.

Secretarul sindicatelor fasciste din Italia are multă dreptate, căci o țară nu poate merge înainte decât pe calea muncii și a ordinii.

Să sperăm, că exemplul Italiei va fi urmat și de alte țări, între care să fie și țara noastră, care încă are nevoie de forțe morale și active pentru refacerea și propășirea ei.

Date înspăimântătoare. Academia franceză s'a alarmat de curând în fața constatării, că alcoolul consumat în 1924 a ajuns aproape la dublul cantității de 573,000 hectolitri, cât s'a consumat în 1918. La noi situația este mult mai grea; totuși, pare că nu se alarmează nimeni. Dl profesor Dr. Obreja, dela Ministerul de Finanțe, a cules următoarele date: în 1924 s'au consumat 2.800.000 hectolitri vin, 825.000 hectolitri rachiu, și 4.727,470 hectolitri spirt. Mai pune otrava alcoolică produsă în 40 mii cazane pentru țuică și rachiuri din 5,089 comune! Calculând prețul acestora, dl Obreja ajunge la suma de: 11 miliarde 627 milioane 300 mii lei, deci aproape două treimi din suma de 19 miliarde 500 de milioane lei, prețul grâului consumat în cursul anului! Din această sumă s'ar putea face — adaugă dl Obreja, — an de an, 6000 școale rurale, 1500 spitale și 3000 băi populare.

Credincioșii noștri Danil și Stoina Goga Gârbovăț au predat la mâna epitropiei parohiale de acolo suma de 1300 Lei, în scopul de a se înființa din această sumă un fond de binefacere, din a cărui interese o parte să se folosească pentru trebuințele bisericii, o altă parte să se întrebuițeze pentru cumpărarea de haine pe seama celui mai sărac băiat ori fetiță orfană de părinți sub etatea de 12 ani, iar restul să se capitalizeze. Fapta aceasta nobilă merită toată lauda.

Arhiva secretă a fostei curți regale muntenege, îngropată la plecarea regelui Nikita, a fost descoperită în pivnițele palatului regal din Cetinje.

Această arhivă este de mare importanță pentru istoria statului muntenegean.

CONCURSE.

Amăsurat ordinațiunei Venerabilului Consistor diecezan ddo 25 Noemvrie 1925 Nr. 5085 B ex 1925, se scrie concurs pentru ocuparea parohiei a II-a de clasa II-a din comuna Voivodinți, protopresbiteratul Vârșețului, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt.

1. Una sesiune parohială.
2. Ștola și venitele uzitate.
3. Pentru scripturistica 100 dinari

Doritorii de a ocupa acest post să-și trimită recursele instruate conform regulamentului pentru parohii, adresate comitetului parohial din Voivodinți, Prea On Oficiu protopresbiteral din Vârșeț. Totodată sunt poftiți a-se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în sf. biserică, spre a-și arăta desteritatea în cântare tipic și

oratorie, însă numai pe lângă prealabila încuviințare a Prea Onoratului Domn protopresbiter.

Dat în ședința comitetului parohial ort. rom. din Voivodinți, ținută la 4 Februarie 1926.

Gavrila Țera

v-pres. com. par.

În conțelegere cu mine: *Traian Oprea*, protopresbiter.

Nr. 389. B. ex. 1626.

Acest concurs se publică cu adausul, că — în baza aliniatului ultim din § 29 din Regulamentul pentru parohii, și în baza decisului consistorial ddo 3 Martie 1914 și respective 12 Aprilie 1914 Nr 3058 B, ridicat și la valoarea de concluz sinodal eparhial cu concluzul Nr. protoc. 33 ex 1914 — se enunță obligamentul credincioșilor de a presta și birul parohial, care este o parte legală a dotațiunii preoțești.

Caransebeș, din ședința consistorială ținută în 12 Februarie 1926.

Filaret Musta

Arhieru-vicar episcopesc.

3—3

* * *

Pe baza ordinațiunii Venerabilului Consistor diecezan ddo 1 Octomvrie a. c. Nr. 4183 B. ex 1925, se escrie din nou concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”, pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa III din Petnic, protopresbiteratul Mehadii.

Emolumentele:

1. Una sesiune parohială și un intravilan de 400 st. □ destinat pentru grădina de legume, după cari alesul preot e deobligat a solvi dările anuale.

2. Una casă parohială constând din 2 camere, 1 bucătărie, 1 cameră, podrum și una cameră care va servi preotului de cancelărie și de ședințe comitetului parohial.

3. Salariu anual 200 Lei.

4. Venite stolare uzitate.

Recurenții își vor înainta cererile de concurs Prea On. Oficiu protopresbiteral din Mehadia, adresate Comitetului parohial din Petnic, având a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în sfânta biserică, spre a-și arăta desteritatea în cântare și oratorie, dar numai cu prealabila încuviințare a Prea On. Domn protopresbiter și nici la un caz în ziua alegerii.

Petnic, din ședința comitetului parohial ținută la 6 Decemvrie 1925.

Gheorghe Jurchescu

preș. com. par.

Constantin Giurginca

notarul com. par.

În conțelegere cu mine: *Ioan Pepa*, protopresbiter.

3—3

* * *

Pe baza ordinațiunii Ven. Consistor diecezan Nr. 1673 Bex 1924 din 19 Aprilie 1924, se escrie concurs pentru îndeplinirea postului de capelan temporal cu drept de succesiune pe lângă neputinciosul preot Pavel Stoian în

parohia de cl. III. Marcovăț, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”.

Emolumente:

1. Din sesiunea de jugere pământ, 20 jugere pentru capelan, iar 10 rămân în folosința preotului și anume:
a) Dela Iberland, 3 jugere a capelanului, iar 4, lângă drum rămân în folosința preotului.

b) Dela Fântâna Almăjanilor, 5 jugere a capelanului, iar livada mică de 2 jugere rămân preotului.

c) Dela Șopa, livada mare de 4 jugere capelanului, iar livada mică de 2 jugere rămân preotului.

d) Dela Gruniul cu lăstari, 8 jugere capelanului,
2. $\frac{2}{3}$, ca adaus de scumpete de stolă dela 300 Nr. câte 50 dinari de fiecare număr și dela toate celelalte funcțiuni îi compete $\frac{2}{3}$ capelanului, iar $\frac{1}{3}$ preotului bătrân.

3. Locuința în casa parohială și jumătate din grădina de legumi (intravilan) și jumătate din grădina de afară de $\frac{1}{2}$ juger iar jumătate rămâne în folosința preotului.

Recurenții își vor înainta cererile de concurs Prea On. Oficiu protopresbiteral din Vârșet, adresate comitetului parohial din Marcovăț, având a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în sf. biserică, spre a-și arăta desteritatea în cântare și oratorie, dar numai cu prealabila încunoștințare a Prea On. Domn protopresbiter, nu însă în ziua de alegere.

Marcovăț, din ședința comitetului parohial ținută la 10 Mai 1925.

Pavel Stoian

președ. com. par.

Tudor Ureche

notarul com. par

În conțelegere cu mine: *Traian Oprea*, protopresbiter.
2—3

Corpul VII Armată.

Comandamentul 7 Teritorial.

Cercul de Recrutare Caransebeș

PUBLIKAȚIUNE.

Se aduce la cunoștința tuturor ofițerilor de rezervă, primiți în cadrele armatei române și cari au domiciliul pe raza Cercului de Recrutare Caransebeș, ca în 48 ore dela primirea acestei înștiințări să comunice Cercului de Recrutare, prin scrisoare recomandată, adresa exactă unde locuiesc și corpul de trupă s'au serviciul cărora aparțin. Deasemenea vor comunica și corpului de trupă sau serviciului cărora aparțin, adresa exactă și Cercul de Recrutare pe raza căruia domiciliază. Acei, cari nici de data aceasta nu se vor conforma înștiințării de mai sus, se vor trimite în judecata Consiliului de Războiu, aplicându-li-se pedepse între 15 zile—2 luni închisore,

conf. art. 224 bis din codul Justiției Militare.

Prezenta publicațiune rămâne valabilă și în viitor, ofițerii de rezervă trebuind în fiecare an în luna Martie să comunice cele de mai sus, Cercului de Recrutare și Corpurilor.

Comand. Cerc. de Recrut.

Colonel GUHA.

2-3

Șeful Bir. Mob.
Maior Paraschivescu.

Aducem și pe aceasta cale mulțumirile noastre tuturor prietenilor și cunoșcuților, cari au binevoit a lua parte la înmormântarea scumpului nostru tată și soțu

PROTOERUL SPIRIDON ȘANDRU

indeosebi Ven. Consistor diecezan, Domnilor preoți, elevilor Institutului teologic și Corului catedral.

Caransebeș, la 5 Martie 1926.

Indurerata familie.

Cu ocaziunea trecerii la cele eterne și a înmormântării iubitei și neuitatei mele mame

Văd. Elena Pop născ. Oprea

care aproape toată viața și-a jertfit-o și a muncit fără preget pentru fericirea unicului ei fiu, am primit mai multe condolențe. Neputând mulțumi fie-cărui în parte, vin pe această cale a exprima sincere mulțumiri; în special Prea S. D. Episcop Dr. Iosif Traian Badescu, pentru cuvintele mângâitoare, cari au fost ca un balsam pe inima-mi rănită, — mulțumesc fraților preoți, iubitorilor colegi, precum și tuturor participanților la înmormântare, cari fie prin serviciul prestat, fie prin prezența lor, au contribuit la mângâierea sufletului meu adânc întristat.

Filip Pop
preot-profesor.

3500 kg. de grâu

depozitate în magazia Internatului diecezan din Strada Liceului

sunt de vânzare.

Ofertele au să între până în 15 Martie 1926 la Consistorul diecezei ort. rom. a Caransebeșului, care și-a rezervat dreptul a decide liber asupra ofertelor și a fixat ca condițiune, că întreg prețul are să se plătească imediat, căci altcum vânzarea nu este valabilă. :—: :—: :—:

VECHEA REVISTĂ ILUSTRATĂ

„CONSINZEANA“

intemeiată în anul 1911

de

SEBASTIAN BORNEMISA

apare și acum în Cluj sub aceeaș conducere și având colaborarea celor mai de seamă scriitori.

CEREȚI NUMERE DE PROBĂ GRATUITE din această excelentă revistă de familie indispensabilă în fiecare casă.

Adresa:

CLUJ, PIAȚA CUZA-VODĂ Nr. 18.

8-10

La Librăria și Tipografia Diecezană Caransebeș
A sosit materie mătasă curată pentru Brâne preoțești
Metru costă: 15 cm. lățime Lei 575; 5 cm. lățime Lei 216.